

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 8.10.2007
KOM(2007) 379 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Malé, čisté a konkurencieschopné

**Program na pomoc malým a stredným podnikom pri dodržiavaní právnych predpisov
v oblasti životného prostredia**

{SEK(2007) 906
SEK(2007) 907
SEK(2007) 908}

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	MSP a environmentálna politika.....	3
3.	Výzva na ekologicky efektívnejšie MSP	4
4.	Kontext politiky	5
5.	Akčný plán	6
5.1.	Lepšia právna regulácia pri navrhovaní a implementácii politík na uľahčenie a minimalizovanie administratívneho zaťaženia vyplývajúceho zo zabezpečovania súladu s predpismi.....	7
5.2.	Ľahšie dostupné prispôsobené programy environmentálneho manažérstva pre MSP .	8
5.3.	Cielená finančná pomoc a viacročný finančný program pre trvalo udržateľnú výrobu v MSP.....	9
5.4.	Budovanie miestnej odbornosti MSP v oblasti životného prostredia	11
5.5.	Lepšia komunikácia a cielenejšie informácie	12
6.	Závery a ďalší postup.....	12

1. Úvod

Ambiciózne ciele stanovené Európskou radou¹, pokiaľ ide o znižovanie skleníkových plynov, energiu z obnoviteľných zdrojov a energetickú efektívnosť, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2020, si vyžadujú vytvorenie novej podnikateľskej paradigmy, ktorou sa umožní, aby sa environmentálny rozmer stal integrálnou súčasťou postupov výroby aj samotných výrobkov.

Tým, že malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“)² tvoria veľkú časť európskeho hospodárstva predstavujú 99 % všetkých podnikov a 57 % ekonomickej pridanej hodnoty³. Taktiež zohrávajú svoju prvotnú úlohu pri prechode európskeho hospodárstva k udržateľnejším spôsobom výroby a štruktúram spotreby.

MSP predstavujú vysoký percentuálny podiel na hospodárskych činnostiach a majú významný vplyv na životné prostredie. Problémom nie sú ani tak individuálne spoločnosti, hoci v niektorých prípadoch môžu spôsobovať vážny individuálny vplyv na miestne životné prostredie a spoločnosti, ale ich kombinovaný celkový vplyv vo viacerých sektoroch.

Existujú jasné znaky toho, že veľké priemyselné odvetvia sa zameriavajú na čistejšie výrobné postupy, aby reagovali, okrem iného, na naliehavé požiadavky v súvislosti s klimatickou zmenou, a je potrebné zabezpečiť, aby v tomto ohľade MSP nezaostávali. MSP stoja pred inými a niekedy väčšími úlohami ako väčšie spoločnosti a musia sa zaoberať osobitnými problémami pri vyrovnávaní sa s environmentálnymi vplyvmi a pri dodržiavaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

2. MSP A ENVIRONMENTÁLNA POLITIKA

MSP si často nie sú vedomé vplyvu svojich činností na životné prostredie. Väčšina z nich (75 % až 90 % podľa niektorých prieskumov⁴) sa domnieva, že ich činnosť nemá vplyv na životné prostredie. Z toho dôvodu väčšina z nich nezavedla žiadne praktické opatrenia na zníženie svojho environmentálneho vplyvu a len 6 % má zavedený systém environmentálneho manažérstva (SEM). Dôkazy potvrdzujú, že hoci systémy a nástroje environmentálneho manažérstva môžu byť zriedkavejšie medzi MSP než medzi väčšími spoločnosťami (čiastočne kvôli nákladom na externé overovanie), keď sa zavedú, zvyčajne znamenajú výrazný rozdiel⁵. Niekedy sú MSP súčasťou dodávateľského reťazca väčších spoločností. V týchto prípadoch je zodpovednosť uvedených spoločností pri pomáhaní MSP zabezpečiť súlad s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia rozhodujúca.

Hoci kombinované environmentálne vplyvy MSP sú značné, tieto podniky často nie sú viazané na komplexnejšie a účinnejšie environmentálne schémy alebo legislatívu [ako je

---

¹ Pozri Závety predsedníctva zo Zasadnutia Európskej rady v Bruseli, 8. – 9. marca 2007.

² MSP sú podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a majú ročný obrat nepresahujúci 50 miliónov EUR a/alebo ich celková suma ročnej bilancie nepresahuje 43 miliónov EUR. Odporúčanie na vymedzenie MSP (2003/361/ES) z 6.5.2003.

³ Oznámenie Komisie „Moderná politika MSP pre rast a zamestnanosť“ [KOM(2005) 551].

⁴ Pozri napr. SME-nvironment 2005 na <http://www.netregs.gov.uk>.

⁵ Pozri *A Comparative Analysis of the Environmental Management, Performance and Innovation of SMEs and Larger Firms based on the OECD database* (Komparatívna analýza environmentálneho manažérstva, výkonnosti a inovácie MSP a väčších spoločností založených na databáze OECD), Julien Labonne 7/2006.

smernica o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (IPPC)⁶ alebo Systém obchodovania s emisnými kvótami⁷]. Je to kvôli tomu, že často dosahujú nižšie hodnoty než sú maximálne hodnoty, pri ktorých sa vyžaduje uplatňovanie nástrojov týkajúcich sa hlavných individuálnych zdrojov znečisťovania. V prípadoch, keď sa právne predpisy v oblasti životného prostredia vzťahujú na MSP, tieto podniky sa domnievajú, že právne predpisy dodržiavajú, avšak súlad je skôr výsledkom vonkajšej akcie nasledujúcej po inšpekcii ako prebiehajúci proces kontroly plnenia požiadaviek právnych predpisov⁸. MSP tiež často nemajú potrebné právne a environmentálne odborné vedomosti na dodržiavanie právnych predpisov v oblasti životného prostredia.

Táto situácia je nežiaduca z troch hlavných dôvodov.

- (1) Pri zohľadnení posledného vývoja politiky v oblasti environmentálnych a energetických politík môžu MSP prísť o šancu získať hospodárske výhody, ktoré prinášajú príležitosti predstavujúce lepšie environmentálne manažérstvo (t. j. efektívnosť využívania energie a zdrojov alebo lepšie riadenie postupov a výrobkov) a ekologickú inováciu.
- (2) Ak si MSP neuvedomujú vplyv svojich vlastných činností na životné prostredie a nie sú oboznámené s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia, ktoré sa na ne vzťahujú, ich činnosti môžu predstavovať vážnu hrozbu pre životné prostredie a riziko narušujúce environmentálne ochranné opatrenia Spoločenstva.
- (3) Vplyv MSP na životné prostredie spojený s nízkou informovanosťou a nedostatočným súladom s právnymi predpismi môže mať za následok zvýšenie rizika ohrozenia zdravia alebo bezpečnosti pracovníkov (vystavenie sa chemickým látkam, znečistenie vzduchu atď.).

3. VÝZVA NA EKOLOGICKY EFEKTÍVNEJŠIE MSP

Výsledky výskumov a konzultácie so zainteresovanými stranami sa vo veľkej miere zhodujú na hlavných prekážkach, pred ktorými stoja MSP, pokiaľ ide o súlad s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a zlepšovanie ochrany životného prostredia vo všeobecnosti. Sú to tieto prekážky:

- nedostatočná informovanosť a znalosť environmentálnych problémov, vplyvov a rizík;
- nedostatočná informovanosť o možných výhodách environmentálneho manažérstva a myslenia na princípe životného cyklu;
- nedostatočný prístup k primeraným environmentálnym informáciám, nástrojom a školeniam, ako aj ich nedostatočná miestna dostupnosť;

---

⁶ Smernica Rady 96/61/ES z 24.9.1996.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13.10.2003.

⁸ R. Fairman a C. Yapp, *Making an impact on SME compliance behaviour: An evaluation of the effect of interventions upon compliance with health and safety legislation in SMEs* (Vplyvanie na MSP, aby dodržiavali právne predpisy: Hodnotenie účinku intervencií na dodržiavanie právnych predpisov v oblasti zdravia a bezpečnosti v MSP), Kings College London for the Health and Safety Executive 2005, Výskumná správa 366.

- obmedzené finančné a ľudské zdroje/odbornosť na dosiahnutie súladu s právnymi predpismi;
- pomerne krátkodobé plánovanie na úrovni spoločnosti.

Existujú ďalšie dva prvky v súvislosti s environmentálnou politikou, ktoré sú prekážkou zaradenia environmentálneho rozmeru do kľúčových činností MSP:

- environmentálne správanie zvyčajne riadia predpisy alebo tlak verejnosti;
- obmedzená stimulácia/uznanie environmentálne prijateľného správania zo strany trhu.

Úspech politiky EÚ v oblasti MSP závisí v prvom rade od činností v členských štátoch, keďže si ponechávajú hlavné kompetencie, pokiaľ ide o politiky v oblasti podnikania a životného prostredia na podnikovej úrovni. Úlohou Európskej komisie je v súlade s jej modernou politikou MSP pomôcť týmto podnikom pri zavádzaní udržateľných výrobných a obchodných modelov. Dôležitou súčasťou tohto procesu je zabezpečiť, aby ciele právnych predpisov Spoločenstva v oblasti životného prostredia neboli podkopávané nízkou úrovňou zosúladenia. Komisia to dosahuje využívaním úspešných vnútroštátnych a regionálnych skúseností a uľahčením a podporovaním rozvoja iniciatívy pomáhajúcej pri dosahovaní súladu s predpismi v celej Únii.

Týmto programom má teda Európska komisia v úmysle sledovať tieto ciele:

- zvýšiť dodržiavanie právnych predpisov MSP v oblasti životného prostredia, a to:
  - znížením vplyvu MSP na životné prostredie a zlepšením ich environmentálnej výkonnosti a
  - zabezpečením harmonizovaného vykonávania právnych predpisov v oblasti životného prostredia a uplatňovania rovnakých podmienok pre MSP na vnútornom trhu;
- zvýšiť ekologickú efektívnosť (energia, zdroje) MSP využívaním náležitých systémov environmentálneho manažérstva a iných nástrojov;
- zvýšiť nákladovú efektívnosť environmentálnej politiky znížením administratívnych nákladov MSP, čím sa uvoľnia zdroje na zvýšenie súladu;
- zvýšiť ekologickú inováciu MSP a ich konkurencieschopnosť.

4. KONTEXT POLITIKY

Tento program sa plánoval v šiestom environmentálnom akčnom programe, v ktorom sa navrhovalo zavedenie „programu na pomoc dosiahnutia súladu s predpismi s osobitnou pomocou malým a stredným podnikom“⁹. Takýto program súladu sa považoval za jeden zo strategických prístupov na dosiahnutie cieľov akčného programu a implementáciu princípů

---

⁹ Článok 3.5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 1600/2002/ES z 22.7.2002.

založenom na skutočnosti, že environmentálne činnosti by sa mali vzťahovať na podstatu a závažnosť environmentálneho problému a nie na veľkosť podniku.

Týmto oznámením sa takisto prispieva k plneniu lisabonských cieľov. V obnovenj lisabonskej stratégii sa uvádza: „Trvalý úspech Únie závisí od riešenia radu úloh v oblasti zdrojov a životného prostredia, ktoré ak sa im nebudeme venovať, budú znamenať brzdu pre budúci rast. Významne sa to týka aj trvalo udržateľného rastu. Európa sa musí postaviť tejto výzve a prevziať vedenie pri prechode k udržateľnejším spôsobom výroby a štruktúram spotreby.“¹⁰ Odráža sa v ňom aj záväzok Komisie na lepšiu právnu reguláciu, ktorej cieľom je zjednodušiť a zlepšiť regulačné prostredie, zlepšiť porozumenie požiadavkám a znížiť zbytočné administratívne zaťaženie. Je tiež konzistentný s modernými politickými cieľmi Spoločenstva vzťahujúcimi sa na MSP.

5. AKČNÝ PLÁN

Opatrenia v súvislosti s presadzovaním práva sú potrebné, avšak nie sú dostatočné na zabezpečenie súladu s predpismi v oblasti životného prostredia, keďže zriedka vyvolávajú trvalú zmenu správania v kontrolovaných MSP. Dôkazy z literatúry a prípadové štúdie potvrdzujú, že na dosiahnutie výsledkov by sa mala využiť zmes týchto nástrojov: dobre navrhnuté pravidlá, dostupné environmentálne nástroje, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia, inšpekcie na mieste kombinované s identifikáciou existujúcich problémov; ciele informácie a výmena osvedčených postupov.

Navrhuje sa preto séria akcií z týchto oblastí, počnúc viac štruktúrovanými iniciatívami a končiac akciami *ad hoc*¹¹:

- (1) ***lepšia právna regulácia pri navrhovaní a implementácii politík*** na uľahčenie a minimalizovanie administratívneho zaťaženia MSP vyplývajúceho zo zabezpečovania súladu s predpismi a uvoľnenie zdrojov na zvýšenie súladu;
- (2) ***Pahšie dostupné MSP prispôbené programy environmentálneho manažérstva*** na zaradenie environmentálneho rozmeru do kľúčových podnikateľských činností MSP koherentným a nákladovo efektívnym spôsobom;
- (3) ***cielená finančná pomoc a viacročný finančný program*** na propagáciu a podporu iniciatív zo strany verejných orgánov alebo sietí podporujúcich podnikanie s cieľom trvalo udržateľnej výroby v MSP;
- (4) ***budovanie miestnej odbornosti MSP v oblasti životného prostredia*** na prekonanie nedostatku know-how na úrovni podniku;
- (5) ***zlepšená komunikácia a cielenejšie informácie*** na doplnenie chýbajúcich špecifických informácií.

---

¹⁰ KOM(2005) 24.

¹¹ Na podporu týchto akcií predstavuje Komisia v prílohe k tomuto oznámeniu výber osvedčených postupov pri pomoci dosiahnutia súladu s predpismi z členských štátov EÚ-15 alebo krajín OECD. Prípadové štúdie zahŕňajú vyhodnotenie efektívnosti a prenositeľnosti iniciatív, poskytujú širokú škálu konkrétnych príkladov pre verejné orgány a organizácie na podporu podnikania.

5.1. Lepšia právna regulácia pri navrhovaní a implementácii politík na uľahčenie a minimalizovanie administratívneho zaťaženia vyplývajúceho zo zabezpečovania súladu s predpismi

Zmeny v návrhu a fungovaní právnych predpisov môžu v niektorých prípadoch pomôcť MSP ľahšie splniť ich povinnosti vyjasnením požiadaviek a použitím jednoduchších spôsobov na dosiahnutie tých istých environmentálnych cieľov. Členské štáty a EÚ by mali navrhovať právne predpisy spôsobom, pri ktorom sa minimalizuje administratívne zaťaženie vyplývajúce zo zabezpečovania súladu s predpismi a MSP môžu uvoľniť svoje zdroje na zvýšenie súladu a zlepšenie environmentálnej výkonnosti. Iniciatíva Komisie v spolupráci s členskými štátmi na lepšiu právnu reguláciu výrazne pomôže MSP pri dosahovaní súladu s predpismi¹².

- **Znižovanie administratívnych nákladov na úrovni EÚ, štátov a regiónov.** Komisia preskúmava všetky svoje právne predpisy s cieľom identifikovať oblasti, v ktorých môže znížiť zbytočné náklady v súvislosti s vyžadovaním informácií od MSP. Členské štáty by sa zo svojej strany mali zúčastniť na tomto procese. Náklady sa často môžu znížiť na vnútroštátnej úrovni nezdvojením žiadostí o informácie, využívaním riešení a odoberania vzoriek prostredníctvom informačných technológií, zjednodušením schvaľovacích postupov alebo zjednodušením spôsobu prezentovania informácií. Malo by sa preskúmať aj využívanie povoľovania a iných regulačných postupov pod jednou strechou.
- **Identifikovanie a šírenie osvedčených postupov v EÚ.** V správe skupiny expertov projektu BEST sa opisuje asi 76 príkladov konkrétnych akcií uskutočnených v 24 krajinách¹³. Príkladom v správe je existujúca sieť poskytujúca zavedený mechanizmus na podporu akcií na implementáciu právnych predpisov v oblasti životného prostredia nákladovo najefektívnejším spôsobom.
- **Spolupráca s výkonnými orgánmi.** Na zlepšenie vykonávania právnych predpisov v oblasti životného prostredia a zvýšenie súladu s nimi má Komisia v úmysle pokračovať vo svojej spolupráci so sieťou IMPEL¹⁴. Sieť IMPEL prispeje najmä k revízii odporúčania týkajúceho sa minimálnych kritérií environmentálnych inšpekcií¹⁵ vrátane praktických skúseností s potrebami a obmedzeniami MSP.
- **Zapojenie zainteresovaných MSP do procesu tvorby a vykonávania politiky.** V aktualizovaných interných usmerneniach na hodnotenie vplyvu politík a právnych predpisov EÚ posilnila Komisia rozmer MSP. Komisia takisto zintenzívni aj konzultácie so zainteresovanými MSP, pokiaľ ide o proces tvorby a vykonávania politiky, čím zabezpečí, aby sa osobitné požiadavky MSP príslušne zohľadňovali a aby sa v každom

---

¹² Pozri http://ec.europa.eu/governance/better_regulation.

¹³ Správa skupiny expertov projektu BEST 2006 „Znižovanie zaťaženia priemyslu: Zjednodušovanie implementácie environmentálnych predpisov“.
http://ec.europa.eu/enterprise/environment/index_home/best_project/intro.htm

¹⁴ Sieť na implementáciu a presadzovanie environmentálneho práva (IMPEL, Network for Implementation and Enforcement of Environmental Law); <http://ec.europa.eu/environment/impel>.

¹⁵ Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady 2001/331/ES.

nevyhnutnom prípade navrhli osobitné opatrenia na uľahčenie implementácie nových environmentálnych pravidiel¹⁶.

5.2. Ľahšie dostupné prispôbené programy environmentálneho manažérstva pre MSP

Implementácia systému environmentálneho manažérstva (SEM) a explicitné určenie zodpovednosti za environmentálne záležitosti majú oveľa kladnejší vplyv na environmentálnu angažovanosť spoločnosti ako jednoduchá inšpekcia alebo kontrola súladu. Okrem Európskej schémy ekologického manažmentu a auditu (EMAS) sa v poslednom období vyvinulo niekoľko ďalších SEM s cieľom reagovať na charakteristiky špecifické pre odvetvia a na úroveň zložitosti podnikania, alebo sa zamerať na jednotlivé environmentálne aspekty. Tieto iniciatívy ponúkajú užitočnú zmes programov environmentálneho manažérstva pre MSP, ktoré môžu implementovať na dobrovoľnom základe. Prijatie certifikovaného SEM verejnými orgánmi ako spoľahlivej alternatívy kontrol a inšpekcií si vyžiada menej časté kontroly a podávanie správ. Tým sa zníži administratívne zaťaženie a MSP sa určite podnietia k zavedeniu SEM. Z dôvodu prísnych požiadaviek a transparentnosti EMAS sa verejným orgánom prostredníctvom tejto schémy poskytujú skutočné záruky. EMAS sa v súčasnosti reviduje s cieľom zvýšiť jej mohutnosť a spoľahlivosť z hľadiska environmentálnej výkonnosti a dodržiavania právnych predpisov.

Hoci je schéma EMAS navrhnutá na využívanie pre organizácie všetkých druhov a veľkostí, na uľahčenie implementácie schémy v MSP v krátkodobom a dlhodobom horizonte sa prijmu tieto špecifické opatrenia:

- Komisia bude propagovať a podporovať verejno-súkromné partnerstvá (konzorciá alebo koordinačné orgány) a iné iniciatívy, aby podnietila využívanie **EMAS v priemyselných skupinách alebo oblastiach** MSP s využitím špecifického skupinového alebo reťazového prístupu. Tieto prístupy vedú k znižovaniu nákladov zúčastnených MSP na konzultácie a audit/overovanie a uľahčovaniu výmeny doplňujúcich vedomostí a skúseností medzi účastníkmi, čím sa v skupine podnecuje koherentná environmentálna politika¹⁷.
- Existujúce nástroje implementácie EMAS v MSP ako **EMAS-Easy** sa budú naďalej vyvíjať a uplatňovať v širšej miere s projektmi vo všetkých členských štátoch EÚ. Pilotná fáza nástroja EMAS-easy sa už uskutočňuje v nových členských štátoch a ukázala, že registrácia EMAS je ľahko uskutočniteľná v mikropodnikoch.
- Ako súčasť revízie zamýšľa Komisia ďalej znižovať administratívne zaťaženie vyplývajúce zo schémy EMAS, čo prinesie výhody najmä MSP. Schéma EMAS by sa mala stať ľahšie **dostupnou**, ľahšie **pochopiteľnou** a **účinnějšíou s menšou byrokraciou** ale pri zachovaní jej jedinečnosti. Mala by sa takisto zvýšiť jej „**viditeľnosť**“ prostredníctvom lepšej propagácie zo strany Komisie a členských štátov, čím by sa stala zaujímavým marketingovým nástrojom pre registrované MSP. Členské štáty budú podľa plánu vyzvané, aby ponúkli **stimuly pre registrované MSP**.

---

¹⁶ Dobrým príkladom je REACH, nové chemické nariadenie [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18.12.2006], v rámci ktorého sa pripravuje súbor praktických odporúčaní pre členské štáty o spôsobe zriadenia osobitných poradenských centier REACH pre MSP.

¹⁷ Uskutočnilo sa už niekoľko úspešných pilotných projektov. Pozri napr. <http://www.life-pioneer.info>.

5.3. Cielená finančná pomoc a viacročný finančný program pre trvalo udržateľnú výrobu v MSP

Ďalším spôsobom ako MSP pomôcť pri dodržiavaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia nákladovo efektívnejším spôsobom a vo všeobecnosti pri zlepšovaní ich environmentálnej výkonnosti je rozšírenie využívania najlepších dostupných techník a propagácia inovatívnych technológií a postupov. V prípade tohto druhu investície potrebujú MSP osobitné verejné stimuly a pomoc s účasťou na výskumných programoch alebo iných programoch na podporu inovatívnych environmentálnych technológií¹⁸.

V novom európskom finančnom období rokov 2007 – 2013 sa navrhlo osobitné financovanie pre MSP a environmentálnu politiku. V rámci zásady subsidiarity zohrávajú členské štáty a regionálne orgány často osobitnú úlohu v ich riadení. Najvýznamnejšie zdroje financovania sú tieto.

---

¹⁸ Pozri akčný plán environmentálnych technológií EÚ: <http://ec.europa.eu/environment/etap>.

- V navrhovanom **nariadení o LIFE+** sa na podporu opatrení na pomoc MSP pri dosahovaní súladu s environmentálnymi predpismi plánuje na obdobie rokov 2008 – 2013 **viacročný program** v hodnote 5 miliónov EUR, ktorý sa vzťahuje na väčšinu akcií opísaných v odsekoch 5.2, 5.4 a 5.5. Činnosti, ktoré by sa mohli podporovať, by mohli byť napr. vytvorenie koordinačných orgánov na registráciu EMAS pre skupiny, regionálne programy pomoci pri dosahovaní súladu, ktoré ponúkajú MSP bezplatný alebo zvýhodnený environmentálny audit a usmernenie, informačné iniciatívy špecifické pre odvetvia, environmentálna odborná príprava pre MSP v oblasti sietí podporujúcich podnikanie atď.
- **Nové nástroje kohéznej politiky na roky 2007 – 2013** umožňujú značné financovanie investícií členských štátov do ochrany životného prostredia, najmä pokiaľ ide o MSP. V súlade s „lisabonskými prioritami“ a zásadou integrácie požiadaviek na ochranu životného prostredia do definovania a implementácie politik a činností Spoločenstva¹⁹ bude veľká časť environmentálneho financovania MSP pochádzať zo štrukturálnych fondov. Najmä jedna z prioritných kategórií, a to výdavky nového **Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu**²⁰, sa vzťahuje na „pomoc MSP pri propagácii environmentálne prijateľných výrobkov a výrobných postupov (zavedenie účinného systému environmentálneho manažérstva, prijatie a využívanie technológií na prevenciu znečisťovania, zaradenie čistých technológií do podnikovej výroby)“. Medzi ciele nového **Európskeho sociálneho fondu**²¹ sa takisto zahŕňajú odborná príprava a informácie pre MSP o ekologicky prijateľných technológiách a manažérskych zručnostiach“. Členské štáty by mali vo svojich programových dokumentoch a žiadostiach o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ na obdobie rokov 2007 – 2013 priradiť k týmto cieľom značné a dostatočné zdroje, pričom by na regionálnej úrovni mali uplatniť najvhodnejšie osvedčené postupy uvedené v prílohách I a II.
- Za jedno z hlavných odvetví podporovaných v rámci programu **JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises – Spoločné európske zdroje pre mikropodniky až stredne veľké podniky)**²² sa určili environmentálne investície, nová iniciatíva, ktorá vstúpi do svojej operačnej fázy v roku 2007 a umožní členským štátom využívať štrukturálne fondy na zavedenie (regionálnych) finančných nástrojov pre MSP vrátane poradnej a technickej pomoci, vlastného aj rizikového kapitálu a záruk.
- V súčasnosti uplatňované **usmernenia pre štátnu pomoc na ochranu životného prostredia** umožňujú členským štátom poskytnúť prechodnú investičnú pomoc s cieľom pomôcť MSP prispôbiť sa normám Spoločenstva v environmentálnej politike. Umožňujú aj investičnú pomoc na zlepšenie environmentálnych noriem a na investície do úspory energie²³. Pri preskúmaní usmernení pre pomoc na ochranu životného prostredia Komisia

¹⁹ Článok 6 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

²⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11.7.2006 a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 z 5.7.2006.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5.7.2006.

²² Pozri http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/jeremie_en.htm.

²³ Pomoc MSP na poradenské/konzultačné služby v environmentálnej oblasti sa môže poskytnúť v rámci ustanovení nariadenia (ES) č. 70/2001 z 12.1.2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom. Pomoc na činnosti v oblasti environmentálnej odbornej prípravy je umožnená v súlade s ustanoveniami nariadenia Komisie (ES) č. 68/2001 z 12.1.2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc vzdelávaniu. Pomoc do výšky 200 000 EUR poskytnutá počas akéhokoľvek obdobia troch rokov v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15.12.2006 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy na pomoc *de minimis* sa nepovažuje za štátnu pomoc.

posúdi, či sa má schvaľovať pomoc určená na včasné prispôsobenie sa budúcim normám Spoločenstva namiesto pomoci určenej na prispôsobenia sa súčasným normám, čím by pôsobila ako stimul pre proaktívne správanie MSP, pokiaľ ide o implementáciu environmentálnych pravidiel.

- **Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie na obdobie rokov 2007 – 2013 (PKI)**²⁴ sa navrhol na zvýšenie konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity Spoločenstva a kladie dôraz na MSP, ktoré budú priamo alebo nepriamo hlavnými príjemcami finančnej podpory z programu. PKI zahŕňa podprogram pre podnikanie a inováciu na uľahčenie prístupu k financiám na rozbiehanie a rast MSP a zahŕňa 430 miliónov EUR na investície do činností ekologickej inovácie. Podprogram Inteligentná Energia – Európa (IEE) bude takisto zahŕňať 727 miliónov EUR na projekty energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov.
- Nakoniec pri spustení niekoľkých nových alebo významne revidovaných finančných nástrojov EÚ na obdobie rokov 2007 – 2013 vydá Európska komisia **príručku** (v elektronickej aj tlačenej podobe) **vymedzujúcu nové príležitosti financovania** projektov podporujúcich zvýšenie súladu s environmentálnymi predpismi a zlepšenie environmentálnej výkonnosti medzi MSP.

5.4. Budovanie miestnej odbornosti MSP v oblasti životného prostredia

MSP by mali mať možnosť nájsť miestnych odborníkov, ktorí by zodpovedali ich otázky a informovali by ich o ich povinnostiach a príležitostiach súvisiacich s environmentálnou politikou. Uvedený cieľ sa bude sledovať prostredníctvom týchto akcií:

- Komisia zorganizuje prvú sériu **seminárov o zvyšovaní kapacity v členských štátoch v roku 2007**, aby sa kdekoľvek je to potrebné, v organizáciách na podporu podnikania (podnikateľské združenia/obchodné komory/európske informačné centrá/ktorové alebo oblastné organizácie) začala na pomoc MSP budovať sieť odborníkov na životné prostredie. Seminára sa zamerajú na pomoc pri hľadaní informácií týkajúcich sa právnych požiadaviek aj výhod zlepšenej environmentálnej výkonnosti, a budú obsahovať aj tréningový modul o tom, ako poskytovať pomoc MSP (reaktívny prístup) a ako zapojiť MSP do environmentálnej politiky v zmysle presahujúcom dosahovanie súladu s predpismi (proaktívny prístup).
- **Sieť európskych informačných centier a od roku 2008 nová sieť na podporu podnikania a inovácie zahŕňajúca služby európskych informačných centier a inovačných reléových centier** podporí snahu Komisie vytvoriť primeranú miestnu odbornosť a implementovať rôzne akcie programu prostredníctvom²⁵:
  - (a) podpory partnerstva verejných a súkromných organizácií, združení MSP a oblastných/ktorových/skupinových organizácií pomáhajúcich MSP plne využiť príležitosti, ktoré program poskytuje, a pomoci MSP pri dodržiavaní právnych predpisov EÚ nákladovo najefektívnejším spôsobom, zvýšením ich ekologickej efektivity a kapacity ekologickej inovácie;

²⁴ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1639/2006 z 24.10.2006.

²⁵ Pozri výzvu na predkladanie návrhov (ENT/CIP/07/0001) „Služby na podporu podnikania a inovácie“.

- (b) práce s MSP proaktivním způsobem s cílem vysvětlit im existujícíe alebo nové právne predpisy, ktoré ich ovplyvňujú, využitím najúčinnějších prostriedkov vrátane návštev podnikov, internetových stránok, informačných bulletinov, seminárov, aby sa zvýšilo ich povedomie o vplyvoch na životné prostredie a o výhodách náležitého systému environmentálneho manažérstva.

5.5. Lepšia komunikácia a cielenejšie informácie

Niet pochýb o tom, že MSP majú nedostatočné všeobecné povedomie o environmentálnych otázkach²⁶. Je jasné, že tento problém je potrebné riešiť, aby sa zabezpečilo väčšie povedomie o právnych predpisoch, výsledkom čoho by sa zvýšil súlad s predpismi. Ak obavy v súvislosti s bezpečnosťou, zdravím a životným prostredím vôbec existujú, sú obmedzené na celkom osobitné zreteľné hrozby.

- Komisia zriadi novú **multilinguálnu internetovú stránku prepojenú s portálom MSP²⁷** a určenú na to, aby sa stala **hlavným zdrojom informácií pre MSP podporujúce siete o environmentálnej politike EÚ a MSP** s prídruženou kampaňou na zvyšovanie povedomia. Na stránke sa budú nachádzať všeobecné informácie o existujúcich a pripravovaných právnych predpisoch v oblasti životného prostredia ovplyvňujúcich MSP so zameraním najmä na záležitosti zaujímajúce MSP ako: implementácia, dostupné nástroje manažérstva, príležitosti financovania, výber osvedčených postupov podľa odborových a zemepisných kritérií, dostupné odborné vzdelávanie, relevantné výsledky demonštračných projektov, pokiaľ ide o trvalo udržateľnú výrobu v MSP, ktoré sa aktuálne financujú z LIFE-Environment (LIFE III), ako aj odkazy na vnútroštátne iniciatívy alebo iné zdroje informácií.
- Komisia vypracuje niektoré **operatívne usmernenia, ktoré by MSP krok za krokom sprevádzali** pri riešení ich hlavných environmentálnych vplyvov, ako sú: spotreba energie, tvorba priemyselného odpadu, riadenie chemikálií, emisie do ovzdušia a emisie znečisťujúcich látok do vody a pôdy. Týmito nástrojmi sa využije postupný prístup zvyšujúci úroveň prepracovanosti podľa sektora, rozmerov a potrieb spoločnosti s použitím jednoduchého a všeobecne zrozumiteľného jazyka.

6. ZÁVERY A ĎALŠÍ POSTUP

Komisia v spolupráci s členskými štátmi bude pravidelne preskúmavať tento program a jeho implementáciu prostredníctvom siete **vnútroštátnych kontaktných miest „MSP a životné prostredie“**, ktoré určia členské štáty. Na každoročných zasadnutiach sa v rámci siete bude monitorovať implementácia programu, výmena znalostí a skúseností a usmerní sa prístup Komisie, pokiaľ ide o budúce iniciatívy v tejto oblasti.

Komisia sa zaväzuje na vykonávanie tohto programu. „Zlepšenie environmentálnej výkonnosti a ekologickej efektivity MSP“ bude taktiež súčasťou priorit, pokiaľ ide o

---

²⁶ Napr. 70 % francúzskych MSP pripúšťa, že nie sú alebo sú len čiastočne informovaní o dostupných environmentálnych nástrojoch (SEM, osvedčenia o energetickej hospodárnosti, finančné stimuly atď.) [ADEME 6.2.2007] a 95 % britských MSP vyhlasuje, že by chceli mať viac informácií/usmernení o environmentálnych záležitostiach [SME-nvironment 2005, environmentálna agentúra].

²⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sme/index_en.htm.

„modernú politiku MSP pre rast a zamestnanosť“. Komisia žiada od členských štátov, Európskeho parlamentu a Rady, aby:

- podporili tento program a umožnili jeho rýchlu implementáciu pomocou vnútroštátnych implementačných plánov;
- v roku 2010 počítali s prvým hodnotením vykonávania tohto programu zo strany Komisie v spolupráci s členskými štátmi, ktoré bude zahŕňať podrobné informácie o prijatých opatreniach na pomoc pri dosahovaní súladu s predpismi, údaje o príspevku MSP k problémom v oblasti životného prostredia, údaje o miere súladu MSP s právnymi predpismi v oblasti životného prostredia a odporúčania pre budúce akcie.